

Syfilis, patientinformation, 2011-03-15

Patientinformation och förhållningsregler. Smittskyddsläkarnas smittskyddsblad.

Vad är syfilis?

Du har blivit eller misstänks ha blivit smittad med syfilis. Syfilis är en sexuellt överförbar sjukdom som orsakas av bakterier (*Treponema pallidum*).

Sjukdomen indelas i tre stadier: primär, sekundär och tertiär syfilis. I primär- och sekundärstadiet (= tidig syfilis) är sjukdomen smittsam via slemhinnor och blod. Tertiär syfilis (= sen syfilis) uppträder först många år efter det man blivit smittad och inte fått behandling. Sjukdomen har då låg smittsamhet.

Vid primärsyfilis uppstår ofta ett sår, vanligen på könsorganen cirka 10 dagar till tre månader (i allmänhet tre veckor) efter smittotillfället. Ofta får man en oöm svullnad i en lymfkörtel i närheten, vanligen i ljumsken. Sekundärstadiet kan börja 7-10 veckor eller senare efter smittotillfället. I detta stadium varierar symtomen mycket. Ofta har man en allmän sjukdomskänsla. Mest typiskt är olika hud- och slemhinneförändringar. Även utan behandling läker såret och de övriga symtomen går tillbaka. Syfilisbakterierna finns dock kvar i kroppen och sjukdomen kan uppträda efter många år som tertiär syfilis. Tertiärstadiet indelas i en mindre allvarlig form då hud, slemhinnor, ben och inälvor är angripna eller en svårare form då hjärta, kärl- och/eller nervsystemet angrips. Man kan gå igenom både primär- och sekundärstadiet utan att ha några symtom.

Med antibiotikabehandling, framför allt penicillin som ges som injektion, kan man bota sjukdomen. Behandling av syfilis är kostnadsfri för patienten.

Smittvägar

Syfilis kan överföras vid samlag i slida eller ändtarm och vid andra sexuella aktiviteter som t.ex. petting och munsex. Medfödd syfilis kan uppkomma genom att fostret smittas via moderkakan (placenta).

Smittspårning

Eftersom man kan ha syfilis utan att ha några symtom är det mycket viktigt att upptäcka och behandla dem som är smittade. Detta för att minska risken för skador och för att inte infektionen ska spridas vidare till andra personer. **Du är skyldig att medverka vid smittspårning.** Det innebär att du till ansvarig smittspårare ska uppge de personer, som du haft samlag eller annan intim kontakt med och som kan ha smittat dig – eller som du kan ha smittat. Syftet är att hitta och behandla alla som kan vara smittade. Full sekretess gäller vid smittspårningen. Din identitet kommer inte att avslöjas för kontakterna.

För att du inte ska smitta någon annan

- bör du avstå från samlag under behandlingen och ytterligare 10 dagar,
- måste du följa dessa förhållningsregler:
  1. Om du ändå har samlag eller annan intim kontakt innan det gått tio dagar efter att du fått den sista ordinerade antibiotikadosen, **måste du** före samlaget eller den intima kontakten **informera** din partner om att du är smittad med syfilis. Ni måste då också **skydda er** med kondom/femidom/slicklapp under hela samlaget/den intima kontakten.
  2. Du måste komma på de återbesök som din behandlande läkare anser nödvändiga.

Sjukdomen du blivit smittad med är allmänfarlig enligt smittskyddslagen. Du är därför skyldig att följa de förhållningsregler din läkare ger. Om du begär det ska smittskyddsläkaren pröva förhållningsreglerna.